

Konu pekiştirme testi 1

1. XV. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Avrupa'da, Coğrafi keşifler sonucu yeni kıtalar ve ticaret yolları bulundu. Ekonomileri gelişen ve sermaye birikimine sahip olan Avrupalı devletlerde bilimde, güzel sanatlarda, edebiyatta ve düşünce alanında önemli gelişmeler oldu. Özgür ve bilimsel düşüncenin yolu açıldı. Avrupa'da bilgi birikimi elde edildi. XVI. yüzyılda yaşanan reformla Avrupa'da yeni mezhepler ortaya çıktı ve mezhep çatışmaları arttı. Eğitim, bilim, düşünce ve sanat hayatında kilise baskısı azaldı. Skolastik düşünce önemini kaybetti. Akıl, bilim, özgür düşünce ve bireysel hakları öne çıkaran düşünsel bir dönem başladı.

Bu metinde, Avrupa'da meydana gelen hangi gelişme hakkında bilgi verilmemiştir?

- A) Fransız İhtilali B) Reform
C) Rönesans D) Aydınlanma Çağı

2. Fransız İhtilali ile her milletin bağımsız devlet kurma hakkına sahip olduğunun vurgulanması, azınlık isyanlarının başlamasına ve imparatorlukların dağılma sürecine girmesine yol açtı.

Yukarıda Fransız İhtilali'nin dünyaya yaydığı Osmanlı İmparatorluğu gibi çok uluslu devletleri olumsuz etkileyen hangi akım hakkında bilgi verilmiştir?

- A) Özgürlük B) Eşitlik
C) Adalet D) Milliyetçilik

3. Sanayi İnkılabı, ilk olarak İngiltere'de XVIII. yüzyılın ikinci yarısında başladı. XIX. yüzyılda Batı Avrupa ülkeleri ile Kuzey Amerika ve Japonya'ya yayıldı. Sanayinin gelişmesiyle fabrikalar kurulmaya başlandı.

Aşağıdakilerden hangisi Sanayi inkılabının doğrudan sonuçlarından değildir?

- A) Seri ve ucuz mal üretiminin gerçekleştirilmesi.
B) Birinci Dünya Savaşı'nın başlaması
C) Ham madde ihtiyacının artması
D) Sanayileşen ülkelerin Pazar arayışına girmesi

4. Boğazları ve Balkanlar'ı ele geçirmeye çalışan Rusya, Slav kökenli Balkan topluluklarını ayaklandırmaya çalıştı. Sanayileşmesini gerçekleştiren ve ham madde arayışına yönelen İngiltere ve Fransa gibi büyük Avrupa devletleri Osmanlı Devleti'nin Afrika topraklarını işgal etmeye başladılar. Osmanlı Devleti tüm bu saldırılar karşısında Avrupa devletleri arasındaki çıkar çatışmalarından yararlanarak kendisine müttefik bulma yoluna gitti.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin denge politikası izlediğine
B) Bazı Avrupalı devletlerin sömürgecilğe yöneldiğine
C) Sömürgeciliğin günümüzde de devam ettiğine
D) Rusya'nın Panslavizm politikası yürüttüğüne

5. Uzun süren savaşlarda alınan yenilgiler ve ardından yaşanan toprak kayıpları nedeniyle Osmanlı Devleti'nin ekonomisi de zayıfladı. Avrupa'daki fabrikalarda seri ve bol miktardaki düşük fiyatla üretilen mallar, Osmanlı pazarını istila etti. Osmanlı esnafı ve zanaatkarları, Avrupalı üreticilerle rekabet edemedi. Kapitülasyonlar nedeniyle Avrupalı devletlerden yeterince gümrük vergisi alınamadı.

Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki özelliklerin hangisi sözü edilen bu gelişmelerin sonuçlarından olamaz?

- A) Açık pazar hâline gelmesi
B) El tezgâhlarının ve atölyelerin kapanması
C) Ekonomisinin zarara uğraması
D) Meşrutiyet yönetimine geçmesi

6. Osmanlı Devleti 1854'te Kırım Savaşı'ndan sonra İngiltere'den ilk kez dış borç aldıktan sonra diğer Avrupa devletlerinden de borç almaya başladı. Bir süre sonra Osmanlı Devleti borçlarını ödeyemez hale geldi. 1881'de alacaklı Avrupa devletlerinin temsilcilerinden oluşan Düyûn-ı Umûmiye (Genel Borçlar) İdaresi kuruldu. Osmanlı Devleti'nin düzenli gelir kaynakları alacaklı Avrupa devletleri tarafından denetim altına alındı.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Ekonomik bağımsızlığını kaybetmiştir.
B) Toprak kaybına uğramıştır.
C) Askeri alanda güç kaybetmiştir.
D) Ayaklanmalarla başa çıkamamıştır.

7. Osmanlı aydınları ve devlet adamları, yaşanan olumsuz gelişmeler üzerine Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek amacıyla çalışmalar yapmaya başladılar.?..... düşüncesi doğrultusunda Padişah Abdülmecid Dönemi'nde, 1839'da Tanzimat Fermanı ilan edildi. 1856 yılında ise dış baskılar sonucu Islahat Fermanı ilan edilerek gayrimüslimlere verilen haklar genişletildi.

“ ?” nin olduğu yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) İslamcılık B) Türkçülük
C) Batıcılık D) Osmanlıcılık

8. Avrupa devletleri azınlıklara yönelik isteklerle Osmanlı Devleti'nin iç işlerine müdahale etmeye başladılar. Yaşanan bu gelişmelere kayıtsız kalamayan Osmanlı aydınları Genç Osmanlılar (Jön Türkler) adıyla örgütlendiler. Tanzimat Dönemi'nde yapılan yenilikleri yeterli görmeyen bu aydınlar meşrutiyet yönetimine geçilmesi hâlinde ülkedeki karışıklıkların ve devletin dağılmasının önleneyeğine inanıyorlardı. Genç Osmanlılar ile anayasanın ilanı konusunda anlaşılan ve tahta çıkan II. Abdülhamit'in Kanun-i Esasi'yi ilan etmesiyle I. Meşrutiyet dönemi başladı.

Buna göre Genç Osmanlıların Osmanlı Devleti'ne yönelik olarak aşağıdakilerden hangisini yaptıkları söylenemez?

- A) Tam bağımsızlığı sağlamaya çalıştıkları
B) Hukuk devleti olması için çaba gösterdikleri
C) Askeri alanda başarı için önlem aldıkları
D) Yönetim değişikliğini gerçekleştirdikleri

9. II. Abdülhamit, 23 Aralık 1876 tarihinde Osmanlı Devleti'nin ilk anayasası Kanun-ı Esasi'yi ilan etti. I. Meşrutiyet Dönemi başladı. Sınırlı da olsa halka söz hakkı veren iki tür meclisin olduğu bu yönetim şeklinde, Meclis-i Âyan'ın üyelerini padişah seçerken Meclis-i Mebusan'ın üyelerini halk seçiyordu.

Buna göre Meşrutiyet'in ilanı ile aşağıdakilerden hangisinin sağlanmasına yönelik adım atıldığı söylenebilir?

- A) Milli egemenlik B) Egemen devlet
C) Milli birlik D) Milli dayanışma

10. II. Abdülhamit'in ilan ettiği meşrutiyet yönetimi uzun sürmedi. Azınlık milletvekilleri mecliste olumsuz tutumlarını ve devlet aleyhindeki faaliyetlerini arttırdılar. Bunun üzerine Padişah II. Abdülhamit, anayasal yetkisini kullanarak 1877-1878 Osmanlı Rus Savaşı'nın başlamasıyla meclisi kapattı. Anayasayı yürürlükten kaldırdı ve meşrutiyet yönetimi sona erdi.

Anayasanın yürürlükten kaldırılmasıyla aşağıdakilerden hangisinin sona erdiği söylenebilir?

- A) Halkın yönetime katılmasının
B) Osmanlı-Rus Savaşı'nın
C) Padişahlık yönetiminin
D) Diplomatik ilişkilerin

11.

- Osmanlı padişahı aynı zamanda Müslümanların halifesi olduğu için kurulacak birlik, devlete eski gücünü ve saygınlığını yeniden kazandıracaktır.
- Osmanlı Devleti yönetimi altında yaşayan Türklere millî bilinç kazandırılmalıydı.
- Avrupalı devletlerin teknolojik, sosyo-kültürel ve siyasal kurumları ile yönetim biçiminin alınması gerekiyordu.

Yukarıda Osmanlı Devleti'ni kurtarmaya yönelik hangi fikir akımı hakkında bilgi verilmemiştir?

- A) Batıcılık B) Osmanlıcılık
C) İslamcılık D) Turancılık

12. İngiltere'nin Manchester kentinde 1769'da İskoç James Watt (Ceyms Vat) tarafından geliştirilen, taş kömürü ile buharın elde edildiği buhar makinesinin, tekstil makinelerine ve çelik üretim sistemine uyarlandığı ve bu makinelerle seri üretimin yapıldığı yeni bir dönem başlamıştır.

Yeni bir dönem olarak anlatılan gelişmeler aşağıdakilerin hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Rönesans B) Reform
C) Sanayi İnkılabı D) Fransız İhtilali

Samet KATIPOĞLU

Sosyal Bilgiler Öğretmeni – Soru Yazarı

sametkatipoglu@gmail.com

Cevaplar

1A 2D 3B 4C 5D 6A 7D 8C 9A 10A 11B 12C